

KÆRE

PRAKTIKANT

DL-F/HK - www.hk.dk/dl-f

INDHOLD

- 4 Praktikpladssøgning
- 6 Forbered dit praktikforløb
- 7 Dine ansættelsesvilkår
- 8 Under uddannelse
- 10 Du er ikke alene om at passe på din uddannelse
- 12 Dig og DL-F
- 14 Hvad gør HK/DL-F så for dig?
- 15 10 gode grunde til at være medlem

Kære kommende praktikant...

Dansk Laborant-Forening/HK (DL-F) håber med denne pjece at kunne give dig en masse nyttige oplysninger, der kan hjælpe dig med at komme godt fra start som praktikant på en rigtig arbejdsplads. Læs mere om selve DL-F senere i pjecen.

Vi har forsøgt at nævne de fleste forhold, som måske ikke lige har noget med selve indholdet af din praktiktid at gøre, men som vedrører de overvejelser og praktiske forhold, du skal igennem for at få en praktikplads, samt noget om det at være på en arbejdsplads.

Det er en god idé at læse pjecen igennem, og hvis du er i tvivl om noget, så spørg enten en kollega, din tillidsrepræsentant eller hvis du er medlem af DL-F – din lokale HK-afdeling.

Held og lykke med den sidste del af din laborantuddannelse.

Venlig hilsen
Dansk Laborant-Forening/HK
www.hk.dk/dl-f

PRAKTIKPLADSSØGNING

Når du sidder med denne pjece, er du enten godt i gang med at finde dig en praktikplads, skal til at finde en praktikplads, eller du har været så heldig allerede at have fået en praktikplads.

Hører du til en af de første to grupper, vil vi anbefale dig at tage kontakt til din studievejleder på skolen for at høre om mulige praktikpladssteder. Mange virksomheder henvender sig nemlig direkte til skolerne for at få praktikanter.

Du kan også gå på vores hjemmeside www.hk.dk/dl-f og læse 'Den blå bog', som er en lang liste over virksomheder i Danmark, der organiserer laboranter. Det er dog ikke alle virksomheder i bogen, der tager praktikanter, men det er jo altid et forsøg værd at skrive eller kontakte virksomhederne direkte.

Afhængig af hvor i landet du bor, kan det være mere eller mindre let/svært at finde en praktikplads – så der kan ikke gives et entydigt svar på, hvornår man bør gå i gang med at søge en plads. Men din studievejleder ved helt sikkert, hvordan mulighederne er i netop dit nærområde.

I dine overvejelser skal du også tage stilling til, hvor langt du vil rejse eller måske ligefrem flytte for at få en plads. Så man kan sjældent begynde for tidligt med at kigge efter praktikplads.

Praktikperioden

Når du starter din praktikperiode på et laboratorium, er der mange ting, der vil forekomme nye i starten. Ikke kun for dig, men også for dine laborantkolleger.

Som praktikant er man som regel glad for overhovedet at have fået en praktikplads og vil måske undlade at stille for store krav i praktikperioden på virksomheden. Det er dog vigtigt at stille krav og spørgsmål, når det er nødvendigt.

Kan laboratoriet oplære en praktikant?

Virksomheden/laboratoriet kan have en praktikant, hvis de kan tilbyde dig mulighed for at få indblik i følgende:

- Organisering på virksomheden
- Sikkerhed og arbejdsmiljø
- Kvalitetssystemer
- Laboratortekniske metoder

Der arbejdes ud fra uddannelsesplanen, og som praktikant skriver du journalbog som dokumentation for det udførte arbejde.

Laborantuddannelsens styrke er kombinationen af teoretisk og praktisk viden

Via praktikken får du rutine, og der sker en specialisering af den teoretiske og praktiske viden, som du har opbygget gennem studiets første 1½ år. Praktikperioden varer 1 år og er nødvendig for at du får en komplet uddannelse.

I praktikken arbejder du selvfølgelig i laboratoriet og lærer om de teknikker, der bruges. Desuden lærer du om laboratoriets daglige drift og styring – det vil sige arbejdsfordeling, arbejdsmiljø og ikke mindst kvalitetssikring og dokumentation af arbejdet. Ofte vil det være sådan, at du i løbet af en måneds tid kan ind-

gå i et team på laboratoriet og løse selvstændige arbejdsopgaver.

Du skal aflevere en mindre rapport om, hvad du har lært i praktikperioden, og du afslutter hele praktikforløbet med et afslutningsprojekt. Afslutningsprojektet omfatter ca. 7 arbejdsuger, hvor du arbejder selvstændigt med en afgrænset problemstilling. Projektet kan sagtens være en del af det daglige arbejde. Din skole vejleder gerne med hensyn til omfang og afgrænsning af projektet.

Nye idéer

Den studerende vil typisk bruge afslutningsprojektet til at afprøve nye idéer/indfaldsvinkler til det daglige arbejde. Afslutningsprojektet bidrager ofte med ny inspiration til virksomhederne, og på den måde kan du som studerende være med til, at der bliver taget initiativ til ændringer, som på sigt styrker virksomhedernes markedsposition.

TIP!

Det er en god ide, hvis du til ansættelsessamtalen selv medbringer et eksempel af din ansøgning og CV, som du kan henvise til undervejs i samtalen.

Hvis du ellers har spørgsmål eller er i tvivl, bør du altid kontakte den lokale HK-afdeling.

FORBERED DIT PRAKTIKFORLØB

Uddannelsesdokumenter i forbindelse med praktikken

Nedenstående uddannelsesdokumenter skal anvendes i forbindelse med praktikopholdet for laborantstuderende. Dokumenterne skal lette dokumentationen af praktikken og kan downloades fra skolernes hjemmesider.

- *Aftaleparter:* Til brug ved indgåelse af aftale med virksomhed.
- *Uddannelsesplan:* I starten af praktikken skal der laves en plan, der dokumenterer indholdet i praktikken – vejlederen fra skolen rådgiver gerne om udformning og indhold.
- *Ugejournal:* Den studerende skal føre en kortfattet ugejournal til støtte ved kontakt med vejlederen og som dokumentation af praktikforløbet.

- *Praktikrapport og afsluttende eksamensprojekt:* Eksamenstilmeldingen fastlægger samtidig deadlines for indsendelse af problemformulering til projektet og aflevering af projektrapporten. Tilmelding og aflevering af problemformulering sker med samme dokument.

- *Evaluerings af praktikforløbet:* For løbende at kunne forbedre laborantuddannelsen og det tilhørende praktikforløb skal både virksomheden og studerende udfylde et evalueringsskema ved afslutningen af praktikforløbet.

Ud over de officielle dokumenter kan virksomhederne godt have en ansættelseskontrakt, de selv udfærdiger til praktikanterne. Heri kan der om nødvendigt indgå en fortrolighedsklausul i forbindelse med det arbejde og den forskning, der eventuelt foregår på virksomheden.

DINE ANSÆTTELSESVILKÅR

En opsigelse fra arbejdsgiverens side skal være sagligt begrundet enten i praktikantens eller virksomhedens forhold. Hvis du bliver sagt op, er det altid en god ide straks at kontakte den lokale HK-afdeling. Hvis HK vurderer, at opsigelsen ikke er saglig, kan der kræves en forhandling med arbejdsgiveren/arbejdsgiverforeningen med krav om erstatning. HK kan eventuelt også hjælpe dig med, i samarbejde med skolen, at finde en ny praktikvirksomhed.

Hvis du selv ønsker at sige op, gør du klogt i at kontakte HK-afdelingen inden, så de kan råde og vejlede dig bedst muligt i den situation, der gør, at du vil sige op. Også her er det jo vigtigt at finde en ny praktikvirksomhed – og helst inden du siger op.

Brug i øvrigt din tillidsrepræsentant, hvis der findes en på virksomheden eller den lokale HK-afdeling, hvis du får problemer i dit praktikforløb eller evt. ønsker at skifte praktikvirksomhed under uddannelsesforløbet.

Løn

Lønnen i praktiktiden afhænger af, hvilket område du bliver ansat på. Inden for det offentlige område er lønnen aftalt i overenskomsterne. På overenskomstdækket private virksomheder er lønnen også fastlagt via overenskomsten og lokalaftaler.

Lønnens størrelse i praktikken

Vil du vide noget om din løn, anbefales det at gå ind på DL-F's hjemmeside, www.hk.dk/dl-f, eller at kontakte tillidsrepræsentanten på virksomheden. På det private arbejdsmarked kan

der være store variationer i lønnen fra den ene virksomhed til den anden.

Derfor er det en god idé at forhøre dig om lønnen, hvis du søger praktik i en privat virksomhed. Tjek DL-F's hjemmeside for seneste lønstatistik.

Ferie

Under praktiktiden gælder Ferielovens almindelige regler for optjening af ferie, d.v.s. at du optjener 2,08 dages ferie pr. måned, du er ansat.

Der kan være særlige lokalaftaler på forskellige virksomheder, men fælles for dem er at de følger den gældende ferielov. Spørg derfor ind til dette hos din lokale tillidsrepræsentant eller i din lokale HK afdeling.

Sygdom / barsel / graviditet

Ifølge ansættelseskontrakten kan det aftales, at praktiktiden forlænges ved fravær på grund af graviditets- eller barselsorlov svarende til den tid, man er fraværende. Det samme gør sig gældende, hvis man samlet er fraværende på grund af sygdom i mere end en måned.

TIP!

Husk, at der i din ansættelseskontrakt skal stå, hvilke retigheder du har med hensyn til ferie med løn.

UNDER UDDANNELSE

Du har nu underskrevet en uddannelsesaftale, som binder dig og din arbejdsgiver i praktikperioden. I løbet af din praktikperiode er det en god idé at uddannelsesforløbet tages op til overvejelse f.eks. hver 3. måned, således at der kan rettes op på eventuelle mangler. Det kan dreje sig om både det praktiske, det teoretiske og det samarbejdsmæssige.

Det er en god idé at sikre, at du som praktikant ikke arbejder alene, hvis arbejdet indebærer en risiko, før du har opnået en rimelig rutine i arbejdsopgaverne.

Overarbejde kan kun forekomme efter reglerne i gældende overenskomst.

Hakkeorden i jobjungen

Du har sikkert en god fornemmelse af, at du skal gennemgå et seriøst uddannelsesforløb. Men hvor meget skal du egentlig finde dig i, hvis du får opgaver, der ligger uden for faget? En god regel er: *Du skal brygge kaffe lige så tit som dine øvrige kolleger.* Det er altså ikke meningen, at din uddannelse hovedsagelig skal bestå af oprydning, opfyldning af spidser, temperatúraflæsninger, pH-målinger mv. Der er naturligvis en række mere rutineprægede opgaver, som du skal igennem som et led i din uddannelse. Disse opgaver skal du deltage i på lige fod med de øvrige ansatte.

Du skal bare være opmærksom på, at der også er andre ting, du skal lære. Føler du, at der er noget galt, eller at du direkte bliver udnyttet, så tal med den uddannelsesansvarlige eller din tillidsrepræsentant eller én på arbejdspladsen, du føler dig tryk ved at tale med.

Arbejdspladsklub

På mange arbejdspladser vil der være en tillidsrepræsentant for laboranterne, og denne tillidsrepræsentant vil være formand for den lokale arbejdspladsklub. Nogen steder vil det være en klub kun for laboranterne, men andre steder vil det være for alle HK'erne, dvs. også for kontoransatte.

Arbejdspladselevklub

På arbejdspladser med mange praktikanter vil der måske være en klub for praktikanter. På nogle arbejdspladser vil praktikanterne kunne vælge én blandt dem, som kan være deres repræsentant i arbejdspladsklubbestyrelsen.

Da det er forskelligt fra arbejdsplads til arbejdsplads, om der er en sådan, må du selv finde ud af, hvordan det er lige netop der, hvor du er ansat.

Arbejdsmiljørepræsentant

Når du starter i praktik i en virksomhed, skal du vide, at der på stedet er en arbejdsmiljørepræsentant. Det vil fremgå af gældende lovgivning hvilke regler der er for valg af arbejdsmiljørepræsentant og organisering af arbejdsmiljøarbejdet. Ud over arbejdsmiljørepræsentanten vil der også være en sikkerhedsleder. De er begge uddannet til at varetage arbejdsmiljøet på virksomheden.

Som oftest vil arbejdsmiljørepræsentanten være en laborant, men det kan dog også være én fra en anden faggruppe. Du bør informeres om hvem, der er arbejdsmiljørepræsentant ved praktikstarten.

Ellers må du selv spørge en af dine kolleger. Du kan altid rette henvendelse til din arbejdsmiljørepræsentant eller sikkerhedslederen, hvis du er i tvivl om noget i forbindelse med arbejdsmiljøet.

Vejleder

Under dit praktikforløb skal du have en vejleder tilknyttet. På mange arbejdspladser er det en laborant og samme person gennem hele forløbet. Andre steder går rollen på skift. Det behøver ikke kun være din vejleder, der oplærer dig i laboratoriet. Ofte er det en fælles opgave for alle.

Din vejleder bør til gengæld være den person, som du ved, har sat sig ind i dit praktikforløb og som du også kan drøfte forløbet med undervejs.

TIP!

Du skal vide, at et godt arbejdsmiljø er alles ansvar, også dit! Et godt arbejdsliv starter med gode arbejdsvaner. Bed dine kollegaer om hjælp til at få sunde arbejdsstillinger på plads. Det er også en vigtig del af din uddannelse.

Du er ikke alene om at passe på din ud

Tillidsrepræsentant

Hvad er en tillidsrepræsentant (TR)?

En TR er en person, som både kolleger og ledelse har tillid til. Tillidsrepræsentanten repræsenterer dig på arbejdspladsen og varetager kollegernes interesser bedst muligt over for ledelsen.

En TR har mange opgaver. Det kan være svært at nævne alle, men tillidsrepræsentanten er den daglige kontakt mellem virksomhedens ledelse og kollegerne i faggruppen. Tillidsrepræsentanten deltager f.eks. i forhandlinger med ledelsen om lønspørgsmål, hvis der opstår uenighed om hvilke regler og aftaler, der gælder. Hvis der opstår uenighed om, hvordan overenskomsten og lokale aftaler skal fortolkes. Hvis et medlem får samarbejdsproblemer på sin arbejdsplads, kan TR'en deltage som bisidder over for ledelsen. Det samme gælder i arbejds-skadesager.

En TR har tavshedspligt, og du kan derfor trygt bruge vedkommende, hvis du har brug for et godt råd eller bare trænger til at snakke med én.

Når du er under uddannelse, vil det være en god idé at holde kontakt til din TR, da der kan opstå spørgsmål undervejs i forløbet, som du måske ikke lige forstår.

Hvornår kan man bruge en tillidsrepræsentant?

Til hver en tid. Det er en god idé at kontakte din TR, hvis du er i tvivl om et eller andet på arbejdspladsen. Hvis du har brug for konkret hjælp til noget, som du ikke ved, hvordan du skal tackle, er det fornuftigste, du kan gøre, at kontakte din tillidsrepræsentant.

Er det nødvendigt med en tillidsrepræsentant?

Ja, det er nødvendigt med en TR. Tillidsrepræsentanten kender de regler og aftaler, som du også arbejder under og efter. Din TR kender virksomheden og ved hvem og hvornår, der skal kontaktes. Afhængig af det konkrete spørgsmål/problem vil det løses bedst i et samarbejde mellem dig, din TR og arbejdspladsen.

En tillidsrepræsentant hjælper ikke kun den enkelte, hvis det er nødvendigt, men gør også noget for hele faggruppen.

Hvem kan blive tillidsrepræsentant?

Tillidsrepræsentanten vælges blandt de medarbejdere inden for en faggruppe, f.eks. laboranter, som er medlem af DL-F/HK.

Når en tillidsrepræsentant er valgt, skal arbejdsgiveren have oplysning om valget. Det er den lokale HK-afdeling, der sørger for, at anmeldelsen af tillidsrepræsentanten sker til arbejdsgiveren. Arbejdsgiveren kan gøre indsigelse mod valget, hvis man ikke mener, at den valgte er en anerkendt dygtig medarbejder. I praksis sker det meget sjældent.

Det almindelige vil være, at medlemmerne af de enkelte faggrupper på virksomheden har dannet en faglig klub, og at tillidsrepræsentanten vælges på en klubgeneralforsamling. Den periode, som tillidsrepræsentanten vælges for, vil fremgå af klubvedtægterne. Normalt vil det være 2 år, og der er mulighed for genvalg.

Findes der en tillidsrepræsentant på alle arbejdspladser?

Nej. Reglerne for valg af tillidsrepræsentant og tillidsrepræsentantens opgaver og rettigheder fremgår sædvanligvis af overenskomsterne.

Derfor afhænger det af, om der er overenskomst for arbejdspladsen. Det forekommer også på nogle arbejdspladser, at kollegerne ikke har valgt nogen tillidsrepræsentant, selv om der er overenskomst og dermed ret til at vælge en tillidsrepræsentant.

Hvordan finder jeg ud af, om der er en tillidsrepræsentant?

I de fleste tilfælde kommer tillidsrepræsentanten rundt og hilser på alle nyansatte, også på praktikanter. Skulle det ikke ske, dér hvor du bliver ansat, så spørg, når du bliver ansat – eller spørg en kollega, når du starter. – Eller kontakt den nærmeste HK-afdeling, inden du bliver ansat.

TIP!

Er du praktikant på en arbejdsplads, hvor der ikke er en tillidsrepræsentant, kan du få hjælp i den lokale HK-afdeling eller i Dansk Laborant-Forening.

Hvad koster det at være medlem?

Når du er studerende og går på skole, er det GRATIS at være medlem af HK og dermed også DL-F.

Når du kommer i praktik og ønsker at være medlem, koster det kr. 95,- om måneden for både fagforening og A-kasse. Er man over 30 år gælder dog lidt andre regler. Hertil kan komme et beløb for nogle favorable forsikringer, du selv vælger. Det er vigtigt at huske, at man som betalende medlem af a-kassen har ret til dimittendsats, hvis man som færdiguddannet står uden arbejde.

Du kan læse mere om ovenstående på www.hk.dk under Bliv medlem.

Hvis du ellers har spørgsmål eller er i tvivl, kan du altid kontakte din lokale HK-afdeling.

DIG OG DL-F

DL-F/HK

Er en forkortelse for Dansk Laborant-Forening. Vi er en del af HK og er en tværgående landsforening. Det vil sige, at vi har medlemmer i samtlige fire sektorer i HK, både stat, privat, handel og kommunal.

DL-F organiserer omkring 10.000 laboranter, laboratorieteknikere, miljøassistenter, miljøteknikere, professionsbachelorer og studerende/praktikanter, der er ansat på private og offentlige kontrol- og produktionslaboratorier, på forskningsinstitutioner og på højere læreanstalter. Derfor kan netop vi varetage dine interesser på laborantområdet og samtidig vejlede dig om f.eks. overenskomstforhold og meget, meget andet. Hvis du vil vide mere om DL-F, kan du klikke ind på www.hk.dk/dl-f.

Brancheklub

Fordelt rundt i landet findes et antal brancheklubber kun for DL-F medlemmer. Hvilken brancheklub, netop du er medlem af, afhænger af, hvor din arbejdsplads ligger. I din lokale HK-afdeling kan du få at vide, om der er en brancheklub, og hvordan du kommer i kontakt med den. Brancheklubberne holder tit deres egne arrangementer, der også er for dig som praktikant. Du kan også finde en liste bagerst i medlemsbladet LABORANTEN over brancheklubformænd og kontaktpersoner. Vi kan anbefale, at du kontakter brancheklubformanden for at høre om klubbens aktiviteter. Via www.hk.dk/dl-f er der også link til brancheklubbernes hjemmesider, hvis de har en.

HK-Ungdom

Du er sammen med over 100.000 andre unge under 31 år automatisk medlem af HK-Ungdom, når du melder dig ind i HK. HK-Ungdom giver dig nogle ekstra muligheder – oven i alle de andre fordele, der er ved at være medlem af HK.

Du bestemmer selv, hvad du vil have ud af dit medlemskab i HK-Ungdom.

HK-Ungdom organiserer alle unge under 31 år med det til fælles, at de er under uddannelse eller arbejder inden for det private område, stat, kommune eller handelssektoren.

I HK-Ungdom arbejdes med alle de spørgsmål, der optager unge HK'ere.

Der arbejdes med alt, der handler om dine muligheder for arbejde og uddannelse, f.eks. indholdet af uddannelserne, SU, praktikpladsproblemer, løn, arbejdsmiljø og lignende. Men der arbejdes i høj grad også med mere personorienterede emner som eksamensteknik, job-søgningsteknik, karriereplanlægning, kropssprog, tale teknik og personlig udvikling.

Lokale HK-afdelinger

Din lokale HK-afdeling er der, hvor virksomheden hører hjemme.

Se adresser og telefonnumre på www.hk.dk.

TIP!

Find ud af mere på HK-Ungdoms hjemmeside
www.hk.dk/ungdom.

Hvad gør HK/DL-F så for dig?

Indgår aftaler med arbejdsgiverne om

- Kollektive overenskomster
- Uddannelse
- Efteruddannelse
- Vilkår for praktik

Hjælper og vejleder medlemmer når de

- Er i tvivl om hvilke regler, der gælder
- Er i tvivl om de gældende regler bliver overholdt
- Er blevet afskediget
- Vil have at vide hvilken løn, de skal have

Forhandler med arbejdsgivermodparterne når

- En virksomhed ikke overholder overenskomsten
- Overtræder lovgivningen

Fører sager når problemerne ikke kan løses ved forlig ved

- Almindelige domstole
- Faglige voldgifter
- Arbejdsretten
- Afskedigelsesnævnet

Servicerer medlemmerne med

- Udgivelse af fagrelevante blade
- Udgivelse af oplysningsmateriale
- Afholdelse af kurser og efteruddannelse
- Viden om arbejdsmiljø på laboratorierne

Hvordan bestemmes hvilke regler, der gælder for ansættelse af laborantpraktikanter?

Overenskomster

- Aftaler mellem arbejdsmarkedets parter
- Hovedaftalen
- Kollektive overenskomster
- SU-aftalen
- Lokalaftaler

Lovgivning

- Funktionærloven
- Ferieloven
- Arbejdsmiljøloven

10 gode grunde til at være medlem

Der er mindst 10 gode grunde til at være medlem af DL-F/HK.

1. Du får et fagligt og personligt netværk. DL-F har brancheklubber overalt i landet, hvor du kan møde kolleger og andre studerende og praktikanter.

2. Vi har masser af spændende kurser og foredrag om aktuelle emner: Uddannelse, arbejdsmiljø, teknologi, løn- og ansættelsesforhold, personlig udvikling og meget mere.

3. Du får medlemsbladet LABORANTEN, der belyser laborantfaget fra alle vinkler og er åben for debat. Bladet indeholder også nyt fra brancheklubberne.

4. Du får indflydelse på laborantfaget, uddannelsen, efteruddannelsen og arbejdsmiljøet via DL-F.

5. Bliver du udsat for en arbejdsskade, er der professionel hjælp at hente.

6. Hvis du søger nyt job, er der mulighed for at bruge HK's store job-database på www.hk.dk og vores 'Den blå bog'.

7. Et fintmasket net af tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter, som varetager dine interesser og arbejder for et sundt og sikkert arbejdsmiljø i virksomheden.

8. Du får indflydelse på de aftaler, DL-F/HK indgår med arbejdsgiverne. Som faglig organisation for alle laboranter i Danmark har vi overenskomster med en lang række private og offentlige virksomheder. Aftaler, der sikrer klarhed og ro omkring løn, arbejdstid m.v. – til gavn for alle parter.

9. Fra første dag har du ret til faglig assistance.

10. Du kan få hjælp med ansøgning og CV skrivning.

...så kære kommende praktikant...

Vi håber, du har fået noget ud af vores lille pjecce. Står du tilbage med spørgsmål eller andet, er du meget velkommen til at kontakte os.

Her kan du kontakte os:

DANSK LABORANT-FORENING / HK
Weidekampsgade 8 – Postboks 470
0900 København C
Tlf. 3330 4470
E-mail: dlf@hk.dk
Web: www.hk.dk/dl-f

Dansk Laborant-Forening/HK

Weidekampsgade 8
Postboks 470
0900 København C
Tlf. 33 30 44 70
E-mail: dlf@hk.dk
www.hk.dk/dl-f

5. oplag
Lager nr. 4418054513
Juni 2018